

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT

Edita Oravcová

Regionálna výchova - Košický región Voliteľný predmet pre 5. ročník základnej školy 2. diel

2013

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Mgr. Edita Oravcová

Kontakt na autora UZ: ZŠ Slobody 1, Košice
www.zsslobody.eu

Názov: **Regionálna výchova –Košický
región**
**Voliteľný predmet pre
5. ročník základnej školy
2. diel**

Rok vytvorenia: 2013

**Oponentský posudok
vypracoval:** Mgr. Zuzana Haciová

ISBN 978-80-8052-720-4

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Úvod	3
1 Významné budovy v centre Košíc - Urbanova veža	4
2 Významné budovy v centre Košíc - Dóm svätej Alžbety	6
3 František II. Rákoci	7
4 Významné budovy v centre Košíc – Rodošto	9
5 Péter Jakab	10
6 Významné budovy Košíc - Jakabov palác	13
7 Zabudnuté priemyselné podniky - Tehelňa	14
8 Významné budovy v centre Košíc - Východoslovenské múzeum	15
9 Zabudnuté priemyselné podniky – Pivovar	17
10 Významné budovy v centre Košíc - Štátne divadlo	18
Bibliografia	21

Úvod

Hlavným cieľom voliteľného predmetu je priblížiť žiakom región v ktorom žijú, vzdelávajú sa, kde majú priateľov a známych. Aby spoznali dávnu i nedávnu históriu mesta a jeho okolia a našli súvislosti medzi minulosťou a súčasnosťou. Zároveň má podnecovať žiakov k láske a úcte ku kultúrnym pamiatkam, významným osobnostiam a tradíciám regiónu. Činnosť vo voliteľnom predmete umožňuje predovšetkým žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia navštíviť miesta kde sa bežne nedostanú, čím získajú vedomosti a praktické skúsenosti či návyky potrebné pre ich zaradenie sa do spoločnosti, vytváranie postojov k svojmu okoliu.

Samotná činnosť je rozdelená do dvoch rovín – teoretickej a praktickej. V teoretickej rovine sa žiakom predkladajú fakty, obrazový materiál, zvukové záznamy.... V praktickej rovine žiaci navštevujú konkrétne miesta, porovnávajú skutočnosť s teoretickými vedomosťami. Svoje pozorovania zaznamenávajú a následne spracovávajú do pracovných listov, čím si postupne vytvárajú vlastné portfólio. V závere školského roka prezentujú svoju činnosť prostredníctvom výstavy.

1. Významné budovy v centre Košíc - Urbanova veža

Veža bola postavená na prelome 14. a 15. Storočia. Slúžila ako zvonica v tom čase ešte rozostavaného Dómu svätej Alžbety. V roku 1556 postihol Košice obrovský požiar. Vyhorel Dóm, aj veža a roztavili sa aj ich zvony. Z nich bol zliaty v roku nový obrovský zvon Urban vážiaci 5 ton olomouckým zvonolejárom Františkom Illenfeldom, ktorý umiestnili do veže. V roku 1775 ihlanovú strechu ukončili barokovou cibul'ou s dnešným kovovým krížom. Na začiatku 19. storočia bola veža ukončená empírovou striedškou a na prízemí zriadené malé obchodíky. K ich odstráneniu došlo asi o 100 rokov, kedy ich nahradila arkáda. Tá mala chrániť náhrobné kamene z Dómu a z blízkeho zrušeného stredovekého cintorína, ktoré boli vtesnané do prízemného muriva veže. V roku 1966 došlo k požiaru veže, pričom bol zničený zvon Urban a strecha. Pri rekonštrukcii dostala veža dnešnú podobu a do jej priestorov bola nainštalovaná expozícia umeleckého kovolejárstva Východoslovenského múzea. Zvon Urban až v roku 1989 z úlomkov pozliepali a vystavili ho pred vežou. Jeho funkčnú kópiu odliali ako dar mestu Košice majstri Východoslovenských železiarní v roku 1996, od kedy je zavesený opäť v Urbanovej veži. V rámci reštitúcie sa veža dostala do rúk cirkvi, ako pôvodného majiteľa. Výstava kovolejárstva sa zrušila, vežu dala cirkev do prenájmu a tak sa tu zriadil bar. Ale od roku 2004 už vo veži sídli Múzeum voskových figurín. Urbanova veža je zasvätená sv. Urbanovi - patrónovi vinohradníkov. Spolu s Dómom svätej Alžbety a Kaplnkou svätého Michala bola vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku v roku 1970. V Októbri 2013 nadácia VUB banky vyhlásila súťaž na obnovu portálov vybraných významných budov na Slovensku. Občania svojimi hlasmi mohli určiť víťaza. Anketu vyhral portál Urbanovej veže !!!

Urbanova veža ešte bez arkády

Požiar v roku 1966

Pozliepaný zvon Urban

Náhrobné kamene pod arkádou

Dnešná podoba veže

Múzeum voskových figurín

ÚLOHY :

Na [www stránke mesta Košice](http://www.kosice.sk) zistíte otváracie hodiny v múzeu voskových figurín v Urbanovej veži. Zistíte cenu vstupného.

Navštívte Múzeum voskových figurín v Urbanovej veži.

Do poznámkového zošita spíšte mená významných postáv, ktoré sú v múzeu vystavené.

Spočítajte množstvo osadených náhrobných kameňov pod arkádou.

Odfotografujte priečelie vstupu do Urbanovej veže, zaznamenajte dátum. Rovnakú fotografiu urobte po jej rekonštrukcii. Obe fotografie neskôr porovnajte.

2. Významné budovy v centre Košíc - Dóm svätej Alžbety

Rozlohou je to najväčšia katedrála na Slovensku. Dokonca jej patrí prvenstvo najvýchodnejšej kresťanskej /západný obrat/ katedrály. Na jej mieste stál menší kostol, ktorý vyhorel ale svojou veľkosťou už Košičanom nestačil. Preto začali nový chrám stavať tak, že pôvodný obostavali novými múrmi. Po dokončení novej katedrály, pôvodný vo vnútri zbúrali. Zo stavbou novej sa začalo na prelome 14. A 15. storočia. Oba chrámy boli zasvätené svätej Alžbete. O zahájenie stavby sa výrazne zaslúžil Žigmund Luxemburský. Na jeho počesť sú nad hlavným oltárom dva orly – jeden jednohlavý a druhý dvojhlavý. Znázorňuje, že katedrála bola dokončená a že kráľ Luxemburský bol aj nemecký cisár. Stavbu v gotickom štýle začal staviteľ Peter, neskôr majster Štefan a mnoho ďalších. Každý staviteľ si do kameňa osadeného do múra urobil pre účely odúčtovania svojej práce značku. Našlo sa okolo 200 takýchto značiek. Chrám má okrem hlavného oltára ešte dva. Veľmi vzácna je bronzová krstiteľnica, ktorá pravdepodobne pochádza ešte z pôvodného kostola. Dómu sa nevyhli rôzne pohromy, ktoré ho viac či menej poškodili. Museli ho tak viackrát opravovať:

- Po obliehaní Košíc poľským kráľom
- Požiar v roku 1775
- Zemetrasenie 1834
- Povodeň 1845
- Vichrica 1875

Jedna z najväčších rekonštrukcií na konci 19. Storočia, trvala 20 rokov, zapríčinila značné zmeny. Zbúrala sa severná kaplnka, pribudovala sa štíhla, tretia vežička ...

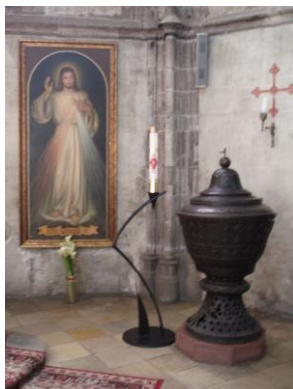
Návštevníci môžu vystúpiť po točitom schodisku na vrchol veže, odkiaľ je nádherný výhľad na mesto. Alebo opačne – zostúpiť do podzemia – kde je hrobka Františka II. Rákociho.

Dóm svätej Alžbety

Orly na počesť Žigmunda Luxemburského

Krstiteľnica

Rákociho hrobka

ÚLOHY :

Navštívte dóm sv. Alžbety.

Nájdite vyrytú značku staviteľa.

Vystúpte do veže a zostúpte do hrobky Rákociho.

Nájdite na Dóme slnečné hodiny.

Návštevu zdokumentujte fotografiami.

3. František II. Rákoci

Pochádzal zo starobylého a bohatého rodu. Jeho otec, František I. Rákóczi, sa zapojil do Vešeléniho sprisahania, bol uvrhnutý do cisárskeho väzenia, z ktorého bol síce vykúpený, no na následky väznenia zomrel. Jeho matka, Helena Zrínska, bola z významnej chorvátskej rodiny. Stará mama bola známa kňažná Žófia Bátoriová. František sa narodil 27. marca 1676 na rodil v dedine Borša, kde mali jeho rodičia panstvo ale väčšinu detstva strávil na hrade Mukačevo. Neskôr ho vychovávali jezuiti v Prahe a v Jindřichovom Hradci. Samotný cisár mu vybral za manželku Šarlotu Amáliu von Hessen – Rheinfells. Žil nevýrazný život na zámku vo Veľkom Šariši. Neskôr sa začal venovať politike. Postupne nadviazal styky

s užhorodským kniežaťom Mikulášom Berčénim, so samotným ruským cárom Petrom Veľkým, s francúzskym kráľom Ľudovítom IV. Alebo s poľským šľachticom Sieniawskim. Počas svojho pobytu v Košiciach býval v budove dnešného Slovenského technického múzea a na bohoslužby chodieval buď hneď oproti do františkánskeho kostola alebo do premonštrátskeho kostola.

Na jar 1703 vypuklo poddanské povstanie na čelo ktorého sa neskôr postavil samotný Rákoci. Toto povstanie však bolo postupne potláčané až sa nakoniec skončilo. Všetkým povstalcom cisár ponúkol milosť, no Rákoci ju neprijal a odišiel do exilu. Najprv trávil čas v Poľsku, neskôr vo Francúzsku. Nakoniec prijal pozvanie tureckého sultána Ahmeda III. Svoj život dožil v mestečku Rodosto. Po smrti ho pochovali v Carihrade. Rákoci bol v Uhorsku vyhlásený za vlastizradcu a jeho pamiatka bola násilne potláčaná. Neskôr sa situácia upokojila, obvinenie z vlastizrady bolo zrušené. Telesné pozostatky kniežat'a a jemu najbližších rodinných príbuzných a spoluexulantov boli potom vyzdvihnuté z hrobov, prenesené späť do vlasti. Pozostatky boli uložené v hrobke v Dóme svätej Alžbety v Košiciach za veľkých osláv v roku 1906.

Portrét Františka II. Rákociho

Slávnostný sprievod mestom – návrat pozostatkov Františka II. Rákociho

ÚLOHY :

Na mape Európy vyznačte miesta, kde sa František II. Rákoci počas svojho života pohyboval.

Doplňte fotografie z návštevy Rákociho hrobky v Dóme svätej Alžbety.

Zistite, ako sa volali povstalci, na čele ktorých stál Rákoci. / kuruci

4. Významné budovy v centre Košíc – Rodošto

Rodošto je vernou kópiou Rákocziho azylového domu v Turecku. Tu býval v čase, keď prijal pozvanie tureckého sultána Ahmeda III. U neho po čase dostal na bývanie jednu celú ulicu a pozemky i ten unikátny dom, ktorý ak chceme vidieť, tak nemusíme cestovať až do Turecka. Kým táto nie úplne verná kópia (replika) bola postavená, museli ubehnúť dve a štvrt' storočia. Najprv začiatkom 20. storočia cisár František Jozef zrušil nariadenie, podľa ktorého bol Rákoczi považovaný za vlastizradcu. To umožnilo previezť jeho pozostatky do Košíc. Udialo sa to v rámci celoštátnych osláv a pre Košice to bol slávny deň (29. október 1906). Ako to vtedy vyzeralo v uliciach mesta, to vám radi premietnu v budove Rodošta. Kryptu Rákocziho si zasa môžete pozrieť v podzemí Dómu sv. Alžbety. Okrem telesných pozostatkov však prišlo z Turecka už v r. 1905 aj 29 debien, ktoré obsahovali výzdobu jedálne jeho tureckého domu. Dom - repliku podobného balkánskeho, ktorý stojí na brehu Marmarského mora, postavili v Košiciach v r. 1940 - 1943 na mieste obytných priestorov a maštale. Aj keď už bol hotový, slúžil na niečo úplne iné, na kancelárske a depozitárne účely. Svojej pôvodnej funkcie sa dočkal až v r. 1990 - 1991. Vtedy znova zakonzervovali zariadenie jedálne, ktorá je teraz najkrajšou časťou tamojšej expozície o Rákocim.

Socha Františka II. Rákociho na nádvorí Nádvorie Rodošta

Interiér Rodošťa

ÚLOHY :

Navštívte Rodošto.

Aká významná budova je v priamom susedstve?

V Rodošte si pozrite filmový záznam, ktorý vznikol počas návratu pozostatkov Františka II. Rákociho do Košíc v roku 1906.

5. Péter Jakab

Narodil sa 1. septembra 1834 v Košiciach. S manželkou Josefou, rod. Hanserovou prežil 44 rokov. Vychovali spolu troch synov – Árpáda, Gejzu a Vojtecha. V roku 1860 založil v Košiciach stavebnú firmu, ktorá prosperovala niekoľko desaťročí. Roku 1876 sa stal majiteľom obchodu so stavebninami. Od roku 1878 vlastnil v Košiciach továreň na výrobu tehál. Na krajinskej výstave v Budapešti roku 1885 získal za expozíciu, ktorou prezentoval výsledky svojho vyše 20 – ročného úspešného stavebného podnikania, zlatú medailu. Tehelňu, neskôr zveril svojmu najmladšiemu synovi Vojtechovi – šikovnému podnikateľovi. Zomrel 20. apríla 1903. S významným architektom sa 23. apríla 1903 na cintorín Rozália v Košiciach prišlo okrem blízkej rodiny rozlúčiť množstvo smútiacich. Pohrebný voz bol v čele plne naložený vencami a za ním išlo v nedohľadne množstvo ľudí a kočiarov.

Pôsobenie rodiny architektov a staviteľov Jakabovcov od 70. rokov 19. storočia tvorilo neodmysliteľnú súčasť rozmáhajúceho sa stavebného podnikania v Košiciach. Péter Jakab, najstarší z rodu, položil základy rodinnej firmy. Okrem podnikania v oblasti stavebníctva aktívne pôsobil v mestskom zastupiteľstve, bol členom Živnostenského spoločenstva, presbyterstva evanjelickej cirkvi a slobodomurárskej lóže. Firma Jakabovcov patrila k hlavným dodávateľom stavebného materiálu na rekonštrukciu Dómu svätej Alžbety.

Péter Jakab tiež realizoval stavbu známeho košického hotela Schalkház. Neskôr na jeho mieste stál hotel Slovan, dnes je to hotel Hilton. Jakabovci tiež postavili Andrássyho palác na

Hlavnej ulici, budovu košického múzea, košické mestské divadlo, budovu Vyššej dievčenskej školy a Jakabov palác.

Za celoživotný prínos v oblasti stavebníctva získal zlatý záslužný križ Františka Jozefa.

Péter Jakab

Hotel Schalkhaz

Búranie hotela Schalkhaz

Andrášiho palác na Hlavnej ulici v minulosti a dnes

Interiér paláca v minulosti

Mestské divadlo, dnes Štátne divadlo

Mestské múzeum, dnes Východoslovenské múzeum

Úlohy :

Zrealizujte vychádzku do centra mesta – navštívte budovy, na výstavbe či rekonštrukcii ktorých sa podieľala stavebná firma Jakobovcov.

Zistite, čo dnes sídli v Andrášiho paláci.

Vychádzku zdokumentujte.

Jednotlivé budovy odfotografujte z rovnakého pohľadu ako sú zobrazené na dobových fotografiách. Porovnajte ich.

6. Významné budovy Košíc - Jakabov palác

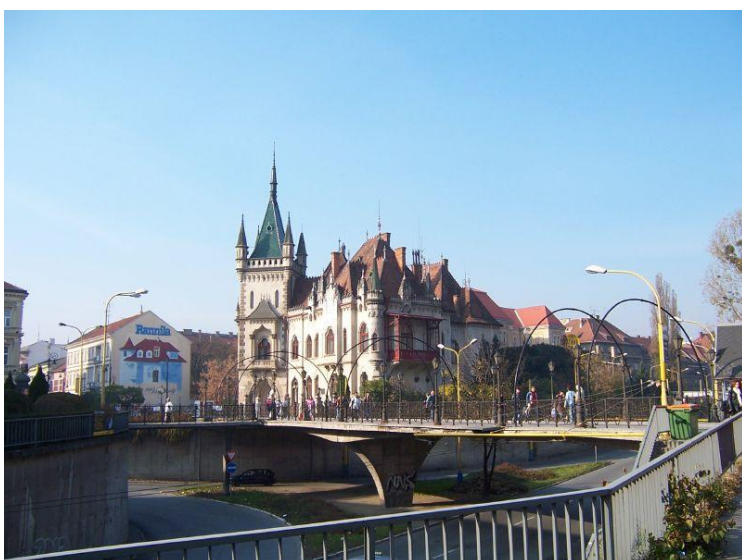
Firma Jakabovcov dodávala stavebný materiál na opravu Dómu svätej Alžbety, čo sa odzrkadlilo na vzhľade Jakabovho paláca. Postavili ho v roku 1899 podľa projektu Árpáda a Gejzu Jakabovcov. Rodinné sídlo, ktoré slúžilo potrebám bývania i podnikateľským aktivitám, bolo postavené v romantickom štýle. Požiadavky na komfort bývania a reprezentáciu prosperujúcej firmy sa naplnili, forma a funkcia architektonického diela sa ocitli vo vzájomnom súlade. Romantický dojem umocňovala aj samotná poloha objektu v blízkosti mestského parku na brehu Mlynského potoka. Náhon bol však v roku 1968 zrušený a palác odvtedy stojí na okraji rušnej štvorprúdovej komunikácie. Po druhej svetovej vojne v ňom dočasne sídlil prezident Edvard Beneš. Palác vlastnil Peter Jakab až do roku 1908, keď sa Jakabovci odsťahovali z Košíc, predali palác Hugovi Barkányimu. Po druhej svetovej vojne palác prešiel do majetku mesta. Patrí medzi národné kultúrne pamiatky.

Interiér Jakabovho paláca

Mlynský náhon

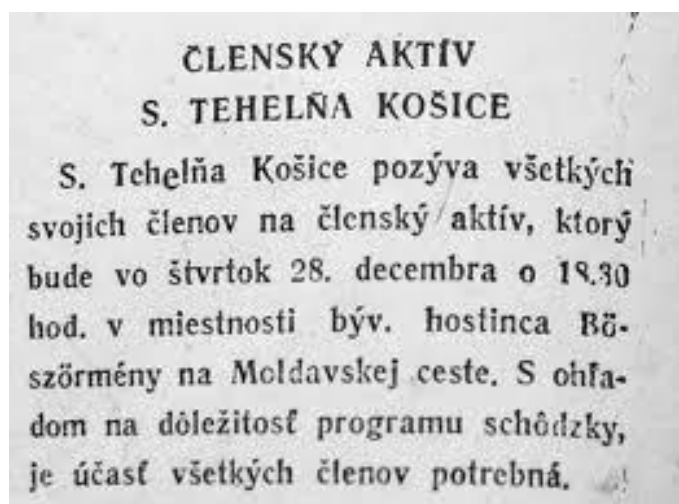

V koryte Mlynského náhonu je dnes cesta

7. Zabudnuté priemyselné podniky - Tehelňa

V roku 1878 založil tehelnú v Košiciach na Moldavskej ceste Péter Jakab. Na tomto mieste sa v novoveku sústreďovala tehliarska výroba v Košiciach, no vyrábala a vypaľovala sa tu aj strešná krytina, kachlice a iné stavebné keramické výrobky. Tehelňa sa skladala z dvoch častí. Ľavá budova a pravá budova. Mala štyri komíny - koľko pecí toľko komínov. Vyrábali sa tam tri druhy tehál a dva druhy škridiel. Do lisu sa nasypala ílová hlina, sypala sa do miešačky a zmes sa sekala na kúsky, ktoré sa dávali sušiť na vzduch na dvor tehelne. Vysušené kusy sa dávali vypaľovať do pece na 1000 °C. Zamestnanci tehelne dostávali mzdu každú sobotu. V starých peniazoch, to bolo asi 1000 korún za mesiac.

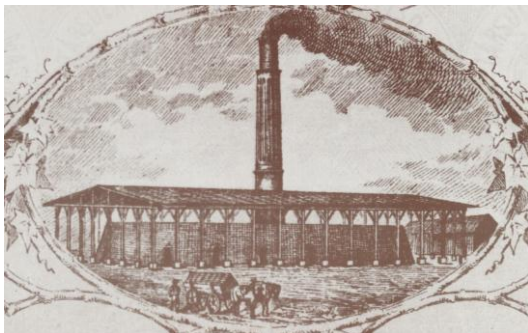
Počas druhej svetovej vojny bola tehelňa použitá ako „geto“ pre obyvateľov Košíc židovského pôvodu. Druhá svetová vojna tehelnú nepoškodila a až do jej zbúrania ju nikdy neopravovali.

Pozvánka ...

Značkové tehly z konca 19. A začiatku 20. Storočia vyrobené v Tehelni v Košiciach

Tehelňa na Moldavskej ceste

Dnes z celej továrne existuje len bývalá
administratívna budova

ÚLOHY :

Oslovte starších Košičanov a zistite rôzne informácie o starej tehelni.

Získajte dobové fotografie.

Informácie spracujte a formou plagátov ich prezentujte.

8. Významné budovy v centre Košíc - Východoslovenské múzeum

Východoslovenské múzeum v Košiciach patrí k najstarším a najvýznamnejším múzeám na Slovensku. O jeho založenie sa zaslúžil Imrich Henszlmann - košický rodák, pôvodným vzdelaním lekár a zakladateľ umeleckej histórie v Uhorsku.

V roku 1872 bratia Klimkovičovci a pána Myszkovského bol v Košiciach založený Hornouhorský muzeálny spolok. Imrich Henszlmann po svojej smrti zanechal múzeu svoje zbierky - vyše 3000 kusov výtvarných diel, knižnicu, korešpondenciu a rukopisy a iné. Táto zbierka sa stala jedným zo základov zbierkových fondov múzea.

Počas svojej existencie prešlo Východoslovenské múzeum viacerými priaznivými i menej priaznivými obdobiami. Múzeum viackrát menilo svoje sídlo a svojich zriaďovateľov. K najvýznamnejším osobnostiam, ktoré tvorili dejiny múzea patrili: Vojtech Klimkovič - prvý riaditeľ Hornouhorského múzea, Jozef Mihalik - prvý profesionálny múzejník.

Východoslovenské múzeum v Košiciach má tri odborné odbory - prírodovedný odbor, historický odbor a umelecko-historický odbor. V areáli múzea sa nachádza drevený kostolík z Kožuchoviec. Múzeum má v podzemí trezor pre Košický zlatý poklad, stále expozície Prírody karpát a Storočia v umení v budove na Hviezdoslavovej 3, orientálny pamätný dom Františka I. Rákócziho Rodošto, expozícia Kovolejárstva a zvonov v Katovej bašte a pútavá a strašidelná prehliadka Košické storočia v Miklušovej väznici.

Hlavná budova

Prírodovedná expozícia

Katova bašta

Rodošto

Drevený kostolík
z Kožuchoviec

Košický zlatý poklad

Múzeum voskových figurín

Úlohy :

Kde všade má Východoslovenské múzeum svoju expozíciu? Riad'te sa vyššie uvedenými obrázkami. Jednotlivé budovy navštívte.

Zistite výšku vstupného do múzea.

Kto sa podieľal na stavbe budovy múzea na Námestí maratónu mieru ?

9. Zabudnuté priemyselné podniky - Pivovar

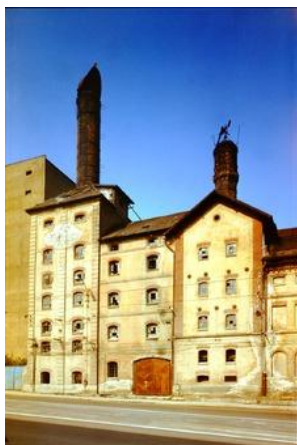
Pivovar, ktorého súčasťou bola sladovňa, bol moderným košickým pivovarom. V roku 1870 si ho na Floriánskej ulici postavil Bayer. Neďaleko pivovaru začala vyrábať slad nová sladovňa. V roku 1885 do pivovaru nastupuje ako riadny spoločník Konštantín Baurnébl. V období prvej republiky úspešne hospodári v Košiciach tretia generácia Baurnéblovcov. Počas druhej svetovej vojny Baurnébla postihne osud deportovaných do táborov smrti. Roky po 2. svetovej vojne priniesli rozvoj, keď pivovar dosahoval najväčšie objemy výroby vo svojej histórii. Pivovar bol znárodnený a pod názvom Košický pivovar odovzdaný Slovenskému nápojovému priemyslu. Neskôr došlo k zmene mena – vznikli Východoslovenské pivovary, n. p. Košice. Po nežnej revolúcii sa všeličo zmenilo. Okrem iného sa rozbehli kontroverzné privatizácie, ktoré na Slovensku priniesli rozpad a krach mnohých podnikov. Nevyhli sa ani Košiciam a pivovaru, ktorý skončil prevádzku medzi prvými. V pivovare sa prestalo variť a areál o rozlohe 2,3 hektára stíchol.

V súčasnosti sa z pivovaru zachovalo len zopár stavieb na kopci pod internátmi. Je to napríklad budova s nádržami na vodu, nevysoká veža a dve susedné budovy. Pod kopcom v spodnej časti pozemku okrem pôvodného 60m vysokého pivovarnického komína stojí dnes aj stavba, ktorá pripomína kus histórie a slávy bývalého pivovaru. Dnešný jej názov je Komplex Cassovar.

V súčasnej dobe je košická stará sladovňa vo vnútri pretvorená a sídlia tu rôzne podniky, prevádzky a predajne. Južná časť hlavnej budovy je opustená.

Baurnébl dom – dnes už neexistuje

Sladovňa pred ...

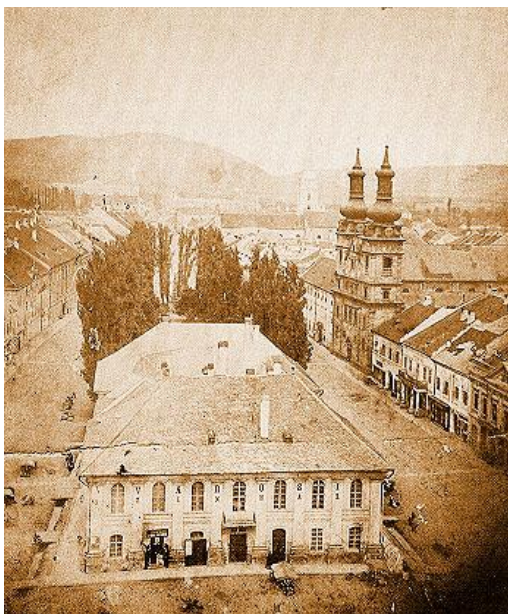
... a po rekonštrukcii

Etiketa košického piva

10. Významné budovy v centre Košíc – Štátne divadlo

Spočiatku sa divadelné predstavenia hrali hlavne na pôde jezuitskej univerzity a tiež do mesta občas zavítali kočovné divadelné spoločnosti. Košické divadlo dostalo trvalý stánok v centre mesta v roku 1786. Vzniklo na mieste niekdajšej stredovekej radnice, ktorá sa od 16. storočia nevyužívala, ale v roku 1756 v nej zriadili kaviareň, čo bolo v tom čase niečo nové a kaviareň sa stala spoločenským centrom. Hrať sa začalo v decembri 1788. Ako prvé v nej bolo pravdepodobne uvedené predstavenie opery *Únos zo Serailu* od Wofganga Amadea Mozarta. V divadle sa hrávalo najprv len nemecky, potom od roku striedavo maďarsky aj nemecky. Divadelná sála mala kapacitu 500 divákov. V 19. storočí staré divadlo očividne dosluhovalo. V roku 1884 vypukol dokonca pri predstavení požiar. V auguste 1897 bolo staré divadlo zbúrané a v septembri 1899 sa v novej budove konalo prvé slávnostné predstavenie. Na hlavnom priečelí budovy je osadená pamätná tabuľa venovaná prvému riaditeľovi divadla po 2. svetovej vojne - národnému umelcovi Jankovi Borodáčovi. V rokoch 1988 - 1994 prešla budova divadla spolu s parkom s dobovou fontánou rozsiahlou rekonštrukciou.

Pôvodná budova divadla

Súčasná budova Štátneho divada

Hľadisko divadla

Javisko divadla

Budova Malej scény

Javisko Malej scény po rekonštrukcii

ÚLOHY :

Zistite program Štátneho divadla na najbližší mesiac.

Aké súbory sústreďuje štátne divadlo?

Vyberte predstavenie, ktoré spoločne navštívite.

Vysvetlite pojmy : javisko, hľadisko, lóža, opona, divadelný balkón, kulisy, rekvizity, orchestrisko, zákulisie.

Zistite aké profesie – okrem hercov - sa podieľajú na príprave divadelného predstavenia.

VEĽKÁ, KONCOROČNÁ ÚLOHA :

Počas celého školského roka ste získali množstvo informácií o meste, v ktorom žijete.

Vytvárali ste si postupne svoje vlastné portfóliá. Zo zhromaždeného materiálu – informácie, rozhovory, fotografie, kresby - usporiadajte výstavu pre ostatných spolužiakov školy, učiteľov a rodičov pod názvom „Som Košičan – Košičanka“. Snažte sa, aby návštevníci výstavy spoznali Košice nie len zrakom, ale aj hmatom, sluchom či chuťou.

Bibliografia

Zoznam použitých obrázkov :

1. <http://www.bellatrix.sk/sk/referencia/muzeum-voskovych-figurin---urbanova-veza#>
2. <http://fotky.sme.sk/fotografia/236225/dom-svatej-alzbety>
3. https://encrypted-tbn3.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcTWvBJozaxl-R2ECOgdwu7G6a_2PBV87F3n61j0HB9Zz36ucpsaLw
4. http://www.pluska.sk/thumb/images/gallery/fotoreportaz/2012/12/dom-v-kosiciach/o_dom_kosice1.jpg?w=800&h=1000
5. <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/3f/Krstite%C4%BEnica.jpg/450px-Krstite%C4%BEnica.jpg>
6. <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/af/R%C3%A1kociKrypta.jpg>
7. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/61/II._R%C3%A1k%C3%B3czy_Ferenc_M%C3%A1nyoki.jpg
8. http://www.kosice.sk/static/history/pamatniki/hl1_k1.jpg
9. <http://www.cassovia.sk/lexikon/f2.jpg>
10. <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/70/R%C3%A1kociSprievod.jpg/220px-R%C3%A1kociSprievod.jpg>
11. http://image.slovenskehrady.sk/Kosice/Kosice_50.jpg
12. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/46/Jakab_peter_portret.jpg
13. <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/76/Schalkhaz.jpg>
14. http://islovakia.ic.cz/wp-content/uploads/kosice_andrassyho-palac-1905.jpg
15. http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/9c/Andrassyho_palac.JPG/220px-Andrassyho_palac.JPG
16. <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/dd/AndrasiKaviaren.jpg>
17. http://www.kosice.sk/img/history_remembrances_img2_divadlo5.jpg
18. <http://fotky.sme.sk/foto/179295/jakabov-palac-kosice?type=v&x=650&y=435>
19. http://www.turspeak.ru/sites/default/files/imagecache/full/kosice_jakabov_palac_1.jpg
20. http://www.kosice.sk/img/history_remembrances_img2_vslm2.jpg
21. http://www.vsmuzeum.sk/cms_object/custom_page/photo/134_img-1_7_1_b.jpg

22. http://www.regionkosice.com/en/uploads/RTEmagicC_Kosice_VSM_04_mm.jpg.jpg
23. <http://www.bellatrix.sk/img/refs/78/main.jpg>
24. <http://img.topky.sk/51998.jpg>
25. http://www.vsmuzeum.sk/cms_object/photo/439_img1_b.jpg
26. <http://www.bauernebl.sk/pics/historia1.jpg>
27. <http://www.custodea.com/images/spu/6/thumbnail/6818.jpg>
28. http://www.pivety.com/1948/Uctenky/Uct_Kosice_04.jpg
29. <http://nikolaspb.narod.ru/COLLECTION/Slk/Slk1101.JPG>
30. http://www.kosice.sk/img/history_remembrances_img2_divadlo3.jpg
31. http://operaplus.cz/wp-content/uploads/2013/06/file_0000121516470401.jpg
32. http://www.slovakiaguide.sk/data/skg/objects/kultura-volny-cas/76198/hdres/791907001_sd_ke2.jpg
33. <http://files.operaslovakia.sk/200001039-c1a4ac29ea/SDKE%202.jpg>
34. http://i.sme.sk/cdata/4/61/6191334/Mala_scena1veja-r351_res.JPG
35. http://www.mediatech.sk/uploads/RTEmagicC_ke-03.JPG.jpg

Zoznam internetových zdrojov :

<http://www.dominikani.sk/komunity/kosice.html>

<http://www.visitkosice.eu/sk/o-kosiciach/najkrajšie-pamiatky/urbanova-veza>

http://sk.wikipedia.org/wiki/D%C3%B3m_sv%C3%A4tej_Al%C5%BEBety

<http://www.rakoci.webex.sk/rakoci.php>

<http://www.muzeum.sk/?obj=muzeum&ix=vsm>

http://sk.wikipedia.org/wiki/%C5%A0t%C3%A1ne_divadlo_Ko%C5%A1ice

Zoznam použitej literatúry :

1. ŠUTAJ, Š. : Kľúče k dejinám Košíc. Košice - Prešov : UNIVERSUM, 2009. 97 s. ISBN 978-80-89046-56-0
2. Špiner, J. : Košice 750. Košice : Východoslovenské vydavateľstvo n. p., 1980. 220 s. ISBN 83-000-80